Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 674/25
14.5.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић Нинковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Лукић, адвокат из Београда, ул. Станоја Главаша бр. 1А, против туженог "Сава неживотно осигурање" а.д.о Београд, Булевар Војводе Мишића бр. 51, чији је пуномоћник Катарина Милосављевић, адвокат из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 19, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 11009/23 од 07.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.05.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 11009/23 од 07.10.2024. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 11009/23 од 07.10.2024. године тако што се обавезују тужиоци да туженом на име трошкова парничног поступка исплате износ од 433.079,20 динара у року од 15 дана по пријему писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца АА и ББ, обоје из ..., којим су тражили да се тужени "Сава неживотно осигурање" а.д.о Београд, обавеже да тужиоцима на име накнаде штете исплати износ од 28.474,74 USD са законском затезном каматом почев од 27.04.2018. године до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан

исплате.

Ставом другим изреке су обавезани тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 541.349,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, жалбу су благовремено изјавили тужиоци, побијајући је у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права. Тражили су образложено трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон) Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужилаца делимично основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом тужилаца посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са сада покојном ВВ, чији су правни следбеници овде тужиоци, закључио уговор о осигурању лица дана 02.08.2016. године за време путовања и боравка у иностранству са каденцом од 10.08.2016. године до 31.01.2017. године. Пок. ВВ је у периоду од 03.01.2017. године до 05.01.2017. године због здравствених проблема била хоспитализована у иностранству, у клиници у САД-у и на основу тога су јој испостављени рачуни у укупном износу од 28.475,24 УСД, који нису плаћени. У наведеном периоду, лечена је услед акутног напада срчане аритмије, а налазом вештака Др Владана Марковића је утврђено да се овај напад не може довести у директну узрочно последичну везу са постојећим чиниоцима кардио васкуларног ризика и постојећим хроничним болестима сада пок.тужиље које је раније имала, те да се радило о неопходном заустављању те аритмије и хитном стању, витално угрожавајућем. Такође, узимање три дозе лека које је узроковало погоршање стања пок.ВВ не може се приписати у њену кривицу јер је оправдано узела две дозе, а трећа јој је дата од стране хитне лекарске службе у Америци.

Полазећи од оваквог утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев неоснован, обзиром да тужиоци нису доставили ниједан доказ на околност да су услед наступања осигураног случаја претрпели штету, односно нису доказали да су сносили трошкове лечења сада покојне ВВ у иностранству, а на њима је терет доказивања ових чињеница, па како до умањења имовине тужилаца није дошло по том основу, то не постоји одговорност туженог да им накнади тражени износ, па је применом одредби члана 154 став 1, члана 155, члана 189 став 1, члана 898 и члана 907

Закона о облигационим односима, у вези са одредбом члана 231 Закона о парничном поступку, одлучено као у изреци.

По мишљењу Апелационог суда, правилна је одлука првостепеног суда којом је одбијен тужбени захтев тужилаца, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге у које као правилне прихвата и овај суд.

Одредбом члана 897 Закона о облигационим односима је прописано да се уговором о осигурању обавезује уговарач осигурања да плати одређени износ организацији за осигурање (осигуравач), а организација се обавезује да, ако се деси догађај који представља осигурани случај, исплати осигуранику или неком трећем лицу накнаду, односно уговорену своту или учини нешто друго.

Одредбом члана 902 став 3 и 4 истог закона је прописано да је осигуравач дужан упозорити уговорача осигурања да су општи и посебни услови осигурања саставни део уговора и предати му њихов текст, ако ти услови нису штампани на самој полиси, те да извршење ове обавезе мора бити констатовано на полиси.

Одредбом члана 907 овог закона је прописано да је уговарач осигурања дужан пријавити осигуравачу приликом закључења уговора све околности које су од значаја за оцену ризика, а које су му познате или му нису могле остати непознате.

Одредбом члана 919 ЗОО је прописано да када се догоди осигурани случај, осигуравач је дужан исплатити накнаду или своту одређену уговором у уговореном року који не може бити дужи од четрнаест дана, рачунајући од када је осигуравач добио обавештење да се осигурани случај догодио.

Наиме, сврха путничког здравственог осигурања, а које је у конкретном случају закључила сада пок. ВВ са туженим као осигуравачем јесте да осигурање покрива трошкове медицинске помоћи у случају изненадне болести или незгоде током привременог боравка у иностранству. Тужиља је за време боравка у САД-у била хоспитализована у болници у периоду од 03.01. до 05.01.2017. године, за које време су настали трошкови лечења у износу од 28.474,74 УСД, односно 2.733.575,00 динара, који износ овом тужбом потражују њени наследници, као насталу штету. Према чињеничним наводима тужбе, у договору са туженим, тужиоцу ББ је тада саопштен начин покривања ових трошкова и то путем рефундације (накнадне надокнаде), уколико осигураник плати сам трошкове. Међутим, трошкови лечења пок. ВВ нису плаћени од стране тужилаца, како је то и сам тужилац потврдио у свом исказу. На наведени начин настала штета осигурана кроз осигурани случај није отклоњена од стране тужилаца, у ком случају би тужиоци имали право накнаде исте од стране туженог као осигуравача.

Код оваквог стања ствари, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев, обзиром да тужиоци нису доказали да су због наступања осигураног случаја, као правни следбеници иза пок. ВВ као осигураника, претрпели штету у виду трошкова њеног лечења у иностранству. Тужиоци, као странка која тврди да има право на рефундацију ових трошкова, сносе терет доказивања чињенице које су битне за настанак и остваривање тог права, односно терет доказивања чињенице да су исте

трошкове најпре сами сносили, па полазећи од одредбе члана 155 ЗОО која, између осталог, дефинише да штета представља умањење нечије имовине (обична штета), те с тим у вези исказа тужиоца који је изричито и јасно у свом исказу изјавио да приложени рачуни у траженом укупном износу нису плаћени клиници, нити је такве писане доказе доставио и приложио, правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају штета није настала и да не постоји обавеза туженог као осигуравача, да по овом основу, исплати тужиоцима утужени износ.

Да би осигуравајућа кућа могла бити у могућности да уопште накнади трошкове лечења осигуранику, исти морају бити претходно плаћени од самог осигураника, изузев уколико није било директног подмирења ових трошкова самој болници од стране туженог као осигуравача, што овде није случај. С тим у вези, неосновани су жалбени наводи тужилаца да је ирелевантно да ли су рачуни плаћени или не, тј да се не захтева да исти буду плаћени, позивајући се на одредбу члана 14 Општих услова за осигурање лица за време путовања и боравка у иностранству, који услови неспорно чине саставни део полисе осигурања, а која одредба прописује да је осигуравач у обавези да плати накнаду осигуранику само ако се, осим доказа о осигурању поднесе одговарајућа доказна документација о наступању осигураног случаја и насталим трошковима (медицинска документација, рачуни за пружене медицинске услуге и лекове итд).

Иста одредба у тачки 4 предвиђа да ће осигуравач исплатити накнаду трошкова лечења осигуранику ако је услед несрећног случаја била потребна лекарска помоћ, који услов јесте испуњен, и ако је услед тога имао трошкове лечења. Дакле, кључан услов за надокнаду трошкова лечења јесте да су тужиоци имали ове трошкове, будући да осигурање покрива стварне губитке и исплаћује накнаду за стварно насталу штету, па како тужиоци исте трошкове нису имали, јер их нису ни сносили, то немају право на њихову надокнаду у смислу цитираних законских одредби, због чега су наводи тужилаца у жалби оцењени као неосновани.

Без утицаја је навод тужилаца у жалби да није јасно због чега су извођени сви докази који су водили ка дужем трајању поступка и повећању трошкова, у ситуацији када је суд заузео став да штета није наступила односно да је тужбени захтев тужилаца преурањен, обзиром да преурањеност тужбеног захтева може водити мериторном одлучивању о истом, тј његовом одбијању, па је правилно првостепени суд у конкретном случају извео предложене доказе парничних странака и на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка утврдио битне чињенице за одлучивање у овој правној ствари и нашао да је постављени тужбени захтев у виду накнаде штете неоснован.

Са свега наведеног, како је првостепена пресуда заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права, иста је морала бити потврђена, па је на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучено као у ставу првом изреке ове другостепене пресуде.

Приликом доношења другостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке, те да су исти ирелевантни за другачију одлуку суда, то нису предмет посебног образлагања сходно овлашћењу из одредбе члана 396 ЗПП.

Међутим, жалба тужилаца основано побија одлуку о трошковима парничног поступка. Правилном применом материјалног права, овај суд је нашао да туженом не припадају адвокатски трошкови увећани за 20% на име ПДВ-а. Правилна примена Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката налаже да пуномоћник адвокат достави суду доказ да је обвезник пореза на додату вредност у време предузимања парничних радњи, рачун за извршене адвокатске услуге, јер му само у том случају припада увећање на име ПДВ-а за извршен обрачун накнаде и трошкова, што тужилац није учинио, јер према стању у спису предмета тужилац је доставио извод из Регистра обвезника ПДВ-а (потврду РС Министарства финансија, пореске управе бр. РЕГПДВ – 829502 од 02.02.2021. године), чиме није доставио рачун издат тужиоцу за извршене адвокатске услуге, са којих разлога истом не припадају трошкови увећани за износ ПДВ-а за пружене услуге. Стога туженом припадају трошкови по АТ за парничне радње по врстама, броју и износима наведеним у образложењу побијане пресуде без повећања од 20% на име ПДВ, па укупни трошкови износе 433.079,20 динара због чега је побијано решење преиначено применом члана 401 тачка 3 ЗПП и одлучено као ставом другим изреке ове одлуке.

Захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен јер у овом поступку нису успели са жалбом, па је одлучено као у ставу трећем изреке сходно одредби члана 165 ЗПП.

Председник већа-судија
Весна Филиповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић